

‘Omplir’ la Catalunya Central

Tot i que aquesta designació s'utilitza administrativament, no ha arrelat a les comarques interiors. La realitat del territori, heterogeni i amb reticències pel que fa a la capitalitat, va ser motiu de debat dimecres a Manresa

Manresa

Txell Vilamala

Tot i que han passat 20 anys des que va sortir publicat al DOGC el Pla territorial general de Catalunya, que dividia el Principat en set àmbits administratius, el de les Comarques Centrals (Bages, Berguedà, Osona, Solsonès, Moianès i una part de l'Anoia) continua sumit en la indefinició. No ha arrelat. Casos d'èxit com la federació universitària entre Vic i Manresa o la demarcació conjunta del Col·legi d'Arquitectes demostren que amb voluntat hi ha camp per córrer, però tampoc és casual que a la delegada de la Generalitat li hagin preguntat reiteradament si la Catalunya Central és una “realitat fictícia”. Geogràficament, segur que no. La dibuixen la depressió central, el Prepirineu o els altiplans del Lluçanès i el Moianès. Entre comarques com el Bages, el Berguedà i el Solsonès hi ha moviment, però institucionalment mai s'ha passat a l'acció i no existeix un full de ruta compartit que la ciutadania pugui entendre i, per tant, abraçar.

A un territori ja de per si heterogeni, s'hi han sumat les reticències entre Vic i Manresa per la *capitalitat*. Fa només uns anys, tots els moviments de la Generalitat s'examinaven amb lupa, motiu pel qual es va prendre la decisió de repartir les seus dels diferents departaments entre totes dues ciutats. A la *pugna* el 2016 s'hi va afegir també Igualada, capital d'una comarca (l'Anoia) que tradicionalment ha mirat més cap al Penedès i l'àrea metropolitana, igual que Osona majoritàriament seria partidària de la vegueria de l'Alt Ter.

Aquest tema, el de l'organització territorial i la realitat de la Catalunya Central, va ser el motiu d'un debat monogràfic que va tenir lloc dimecres a Manresa. L'organitzava la delegació del govern de la Generalitat en col·laboració amb el diari *Regió7* i va servir per constatar que, almenys institucionalment, hi ha voluntat de crear sentiment de pertinença i millorar la coordinació entre administracions.

En el debat hi van intervenir la historiadora berguedana Rosa Serra; l'alcalde de Moià, Dionís Guiteras, i

Alba Rojas, Dionís Guiteras i Rosa Serra, amb Marc Marcè, en un moment del debat al Kursaal de Manresa

DOS EXEMPLES DE TREBALL COMÚ

Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya

Vic/Manresa Vic i Manresa van solemnitzar l'acord de federació universitària en un acte al Parlament el gener de l'any 2014. El va *beneir* el conseller Mas-Colell. “Hi ha una Catalunya interior que reclama el seu espai de futur”, va assegurar aquell dia l'alcalde de Vic, Josep Maria Vila d'Abadal. Valentí Junyent destacava “la generositat, ambició i responsabilitat” que havia permès tirar endavant la negociació. A banda de l'oferta unificada de formació permanent o el màster en Administració i Direcció d'Empreses, el gran èxit de la federació ha estat la Facultat de Medicina. Aquest curs, els alumnes de tercer ja estan repartits entre Vic i Manresa.

la coordinadora de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central, Alba Rojas. El públic era sobretot del Bages, però també hi van assistir Pere Medina, vicepresident segon del Consell Comarcal d'Osona, i l'excalde de Prats Isaac Peraire, president en funcions del Consorci del Lluçanès.

La tònica va ser la d'un acte on es va parlar transversalment d'identitat, història,

economia o administració, pensant en el conjunt de les comarques centrals, però sí que l'alcalde de Manresa, Valentí Junyent, va apuntar en un breu parlament que cal consolidar un espai territorial “potent i cohesionat del qual nosaltres ens sentim capital”. El director de *Regió7*, Marc Marcè, que va conduir el debat, havia recordat minuts abans una visita de Jacint Codina a Manresa

Demarcació de les Comarques Centrals del Col·legi d'Arquitectes

Vic/Manresa El març de 2018, l'Assemblea General del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya va aprovar la creació de la Demarcació de les Comarques Centrals. La junta la formen dos osonencs, Miquel Sitjà i Manel Alcubierre, i dos bagencs. Fins aleshores, aquestes comarques tenien delegacions dins la demarcació de Barcelona, però volien aconseguir més representació a les institucions i una relació directa amb les delegacions de la Generalitat, que ja havia adoptat el funcionament a través d'àmbits administratius. Es va decidir continuar mantenint tant la seu de Manresa com la de Vic.

en què l'excalde hauria dit que Vic no acceptaria mai cap capital per sobre seu a banda de la de Catalunya. Un episodi que Marcè utilitzava per entroncar amb la idea que “una organització territorial no ha de fer contents a uns o altres, sinó millorar i orientar el país seguint un determinat projecte polític”.

La delegada de la Generalitat a la Catalunya Central, Alba Camps, hi va afegir que

en la majoria de divisions administratives “el sentiment de pertinença no és innat. Es va construir entre tots a partir de projectes engrescadors, de les persones i el teixit, fins al punt que una organització concreta surt a compte perquè es converteix en una eina conjunta”.

Les intervencions de Serra, Guiteras i Rojas van intentar diseccionar la realitat de les comarques centrals des de diverses perspectives. Superats els segles d'esplendor industrial, Serra va destacar, per exemple, que “encara no hem trobat una activitat econòmica que ens doni la mateixa projecció”, o que la millora de les comunicacions “ens ha desdibuixat: no comprem o anem al cinema on ho fèiem anys enrere, per això ens costa més trobar identitats”. Marcava com a repte de futur revertir l'envelliment de la població, comú a gairebé tots els territoris, i el saber persistir en el treball conjunt.

Guiteras, per la seva banda, va advocar per un nou model de governança partint de poblacions molt més col·laboratives, estructures supramunicipals eminentment tècniques i va recalcar, sobretot, la necessitat de redefinir les competències dels ajuntaments. “Intentar dirigir la Catalunya Central des de dalt és una pèrdua absoluta”, va assegurar, “el que s'ha de fer és dotar el territori de recursos i que les iniciatives puguin florir i tirar endavant”. Sense canviar de concepte, llançava un avís a navegants: “Si no ho fem així, hi barregem passions terrenals de qui mana sobre qui i s'acaben fent híbrids per buscar equilibris territorials. No s'escolta el que necessita la gent”.

Rojas va *disparar* en direccions molt clares: que les comarques centrals deixin de viure “acomplexades” per l'àrea metropolitana de Barcelona, que posin les persones al centre i que recuperin el vertader sentit del verb *compartir*, així com una aposta per mesurar en termes qualitius i no econòmics ni quantitius. “El que ens ajudaria a teixir el territori d'una manera àmplia és pensar que ha de ser el millor lloc per viure. En això segur que ens posarem tots molt d'acord”, sentenciava.